

cuncta spectantibus. Cùmque aduoluissent lapidem magnum ad ostium monumenti abeunt. *Matt. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.*

Munitio sepulchri.

Postero die, eoque Sabbato, quo Iudæi celebrabant Pascha suo more translatum, mulieres secundum legem quiescunt. At principes Sacerdotum, impetrata à Pilato potestate, muniunt sepulchrum; lapidem obsignant, custodiam militum adhibent. *Matt. 27. Luc. 23.*

Resurrectio.

Primo die à Sabbato, qui exinde dictus est Dominicus, summo diluculo Christus rediuius surrexit. *Marc. 16.*

Accessus sepulchri.

Eodem tempore Maria Magdalena, Maria Iacobi, & Salome, aliarque mulieres, paratis sibi aromatis, adeunt monumentum, ut vngerent Iesum, vbi ab Angelis docentur ipsum resurrexisse: eorumque iussu, inspecto sepulchro vacuo, redeuntes celeriter Ierosolymam hæc Discipulis annunciant. *Matt. 28. Marc. 16. Luc. 4. Ioan. 20.*

Petrus & Ioannes.

Petrus ergo & Ioannes excurrunt ad monumentum: vident sola lintamina inibi iacentia, abeuntque mirantes. *Luc. 24. Ioan. 20.*

Magdalena.

Magdalena interim cum mulieribus reuersa ad monumentum, dum cæteris recedentibus, sola ibidem perstaret plorans; cum duobus Angelis colloquitur: ac prima videt ipsum Iesum specie hortulani sibi apparentem, tandemque agnoscit. *Matth. 16. Ioan. 20.*

1. Apparitio.

Mox Iesus occurrit & reliquis mulieribus regredientibus Ierosolymam: salutaturque. Illæ tenent pedes Iesu, eumque adorant: cuius iussu secundo eunt, simulque renunciant Discipulis, sese iam vidisse Dominum. *Matth. 28. Marc. 16. Ioan. 20.*

Custodes.

Interea milites sepulchri custodes, aspectu Angelico perterriti, velut exanimis obnunciant principibus Iudæorum Christum resurrexisse: cæterum copiosa ab eis accepta pecunia, populo persuadent, ipsis dormientibus, Christum nocte à Discipulis furto sublatum. *Matth. 28.*

3. Apparitio.

Hinc Iesus apparet Petro. *1. Cor. 15.*

Petrus.

Sub vesperam huius diei, comitem se adiungit forma peregrini, duobus Discipulis euntibus Emaum de se colloquentibus: quibus inter eundem interpretatur Moysis, omniumque Prophetarum scripturas in se impletas, eosque in sui amorem accendit. Tandem mensæ accubens, in fractione panis agnoscitur. *Marc. 16. Luc. 24.*

4. Apparitio.

Emaus.

5. Apparitio.

Apostol.

Itaque hi duo Discipuli eadem vespera regressi Ierosolymam, dum in cœnaculo ab Apostolis & cæteris Discipulis audiunt Dominum apparuisse Petro: ac ipsi vicissim narrant eum ipsum & se comitasse in via: ingressus foribus clausus ipsi IESVS, stans in medio eorum, pacem eis precatur. Mox manus, latus, ac pedes, eis conspiciendos ac palpandos præbet: insuper & coram illis comedit. Deinde, insufflans, dat eis Spiritum sanctum, simul, & potestatem remittendi, & retinendi quorumcunque peccata. *Marc. 16. Luc. 14. Ioan. 20.*

His peractis, adueniens Thomas, cùm ab Apostolis audiret Dominum ipsis visum, negat se crediturum, nisi clauorum & lanceæ vestigia ipsemet videret ac contrectaret. *Ioan. 20.*

Octavo post die, iterum ad Discipulos in cœnaculo congregatos, ianuis clausis, ingressus Iesus, stans in medio, salutatur: deinde Thomæ sui lateris, manuum, ac pedum vulnera videnda & contrectanda exhibet, eumque ita ad fidem adducit. Beatos interim pronuncians, qui non viderent, & crederent. *Ioan. 20.*

Postea Petro, Thoma, Nathanaële, Iacob, & Ioanne, aliisque duobus Discipulis, in mari Tiberiadis tota nocte frustra piscatis, mane Iesus stans in litore, iubet rete emitti ad dextram nauigij, mox capiunt centum quinquaginta tres pisces magnos. Quo miraculo Petrus per Ioannem Dominum agnoscens, conijcit se in mare, aditque eum; reliqui autem nauigio appellant: simulque prandet cum eis Iesus in litore. *Ioan. 21.*

A prandio Iesus Petrum an se diligat ter sciscitans, ter id profitenti, ter suas oues pascendas committit: ipsumque, cùm senuerit, crucis martyrio consummandum, Ioannem verò placidè moriturum, significat. *Ioan. 21.*

Hinc in monte Galilæe, quem olim suis constituerat, vndecim Apostolis ac plusquam quingentis fratribus simul apparet, ac eis videtur & adoratur: vbi dat eis & auctoritatem & mandatum prædicandi Euangelium vbi-que gentium, ac baptizandi omnes: promittens se semper adfuturum ipsis vsque ad consummationem mundi. *Matth. 28. Marc. 16. 1. Cor. 15.*

Deinde visus est Iacobo. *1. Cor. 15.*

Quadragesimo post resurrectionem die, in vnum collectis Ierosolymæ Discipulis suis omnibus, Iesus aperit illorum mentem, ut intelligerent Scripturas: & iubet ut Spiritum sanctum in Ierusalem expectent. Inde educit eos foras in Bethaniam: quærunt, num eo tempore restitutus sit regnum Israel? Respondet, non esse eorum id scire, sed accepto Spiritu sancto ipsorum fore, de se testimonium ferre vbi-que terrarum. Deinde eleuatis manibus, benedixit eis, atque ex monte Oliueti, illis videntibus, ipso meridie, ascendit in cælum, & sedet à dextris Dei. Discipuli autem adorato Domino Iesu, & à duobus Angelis Iesum sic reuersurum edocti: regrediuntur Ierosolymam: vbi manentes in cœnaculo, perseverant, cum mulieribus & matre ac cognatis Iesu, vnanimiter in oratione. *Marc. 16. Luc. 24. Act. 1.*

Hic diebus hortatu Petri, fufis ad Deum precibus, in locum Iudæ proditoris, Mathias sorte subrogatur. *Act. 1.*

Die Pentecostes, qui quinquagesimus erat à Resurrectione, isque Dominicus congregatis Ierosolymæ in cœnaculo montis Sion centum viginti Discipulis: hora diei tertia venit

Missio Spiritus sancti. nit vehemēti cum sonitu Spiritus sanctus in eos: quo repleti, apparentibus super capita singulorum linguis igneis dispartitis, læti loquuntur varijs linguis magnalia Dei. Quod audientes diuersæ nationes Iudæi, mirantur: alii irridentes, multo ebrios esse calumniantur. Ad quos Petrus orationem habens, probat ex Ioele & Psalmis illud esse donum Spiritus sancti, à Christo in vitam excitato, & dextera Dei exaltato, cœlitus effusi. Hæc aliaque tam efficaciter differens, vt ter mille Iudæi compuncti, conuersi, & eo die baptizati, ac Discipulis apppositi sint. Simulque perseverant quotidie in doctrina Apostolorum, & communicatione & fractione panis, & orationibus: habentes omnia communia. *Act. 2.*

Concio Petri. Postmodum verò digressi, prædicant Evangelium ubiq; Orbis terrarum, hominibus quibuscunq; tonant verbis, fulgurant miraculis, Domino cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis. *Marc. 16. Psal. 18.*

Diuisio Apostolorum. Petrus & Ioannes ascendentes in templum ad horam orationis nonam, claudum ex utero matris, quadragenarium, in porta templi speciosa, stipem mendicantem, dicto sanant. Vnde mox factò populi cōcursu, docent in templo ipsos id fecisse in nomine Iesu: quem ostendunt esse Messiam promissum per Moysen, & omnes Prophetas. ipsiq; Abraham. Quo quidem sermone 3. millia virorum ad fidem Christi cōuertunt. Quapropter à primoribus Iudæorū in carcerantur. Postridie examinati in cōcilio seniorum, intrepidè profitentur, in solo Iesu, lapide angulari, esse salutem: ac primoribus minaciter prohibentibus, ne deinceps Iesum doceant, respondent: Deum potius audiendū, quam ipsos, itaq; dimissi, & reuersi ad suos simul congregatos, vnanimiter orant Deum pro cōstantia prædicandi: vnde factò terræmotu, denuò repleti sunt omnes Spiritu S. ac loquebantur verbum Dei cum fiducia; concorditer conuientes ex communi. Nullusq; ipsorum quicquam proprium habebat, sed venditis possessionibus suis, faciebant precium esse commune: quod fecit & Barnabas diuendito agro suo. Ananias autem & Saphira vxor eius, vendito agro partem pretij fraudulenter sibi seruantes. mentiēdo, arguente id Petro, concidunt & expirant, cum terrore multorum.

Act. 3. Curatio claudi. Per manus autē Apostolorum fiebāt miracula multa in plebe: quin & Petri umbra infirmi ac dæmoniāci vnde quaq; allati, in plateis curabantur. Quamobrem Apostoli à primoribus Iudæorum comprehensi, publico carceri includuntur. vnde noctu ab angelo educti, eius iussu, diluculo docent in templo populum. Inde rursus à magistratu sine vi reducti in concilium, ac durè, quòd denuò prædicarent, increpati, respondent: Obediendum magis Deo, quàm hominibus: Christumq; audacter confitentur. Quapropter cum interficiendi forent, Gemalielis Pharisæi legis doctoris consilio rursus strictè prohibiti, ne omnino prædicarent Iesum, virgis cæsi dimittuntur: gaudentes quòd digni habiti sint pro nomine Iesu contumeliam pati, quem incessatè quotidie in tem-

Act. 4. Mox persecutio magna facta est Ierosolymis aduersus Ecclesiam, ita vt discipuli omnes, præter Apostolos, dispergerentur per regiones Iudææ & Samariæ: qui peragrantes passim euangelizant Iudæis verbum Dei. Interea Paulus Ierosolymæ deuastans ecclesiam, viros ac mulieres vnde quaque pertrahit in carcerem: eosque virgis cædens in synagogis, & frequenter puniens, compellebat blasphemare Christum: cumque occiderentur, deferebat sententiam.

Act. 4. Philippus autem diaconus in Samaria ciuitate Christum prædicans, multa signa edit, dæmones expellit, paralyticos & claudos sanat, plurimos conuertit viros ac mulieres, ipsumq; Simonem magum (qui diu gentem Samariæ dementârât) baptizat. Ad quos missi ab Apostolis Petrus & Ioannes, orantes impositione manuum dant baptizatis Spiritum Sanctum. Quo viso Simon oblata eis pecuniâ volens potestatem dandi Spiritum Sanctum emere: se uere à Petro corripitur, qui cum Ioanne multis oppidulis Samaritanorum euangelizans, reuersus est Ierosolymam.

Act. 5. Philippum verò missus ab Angelo ad Eunuchum Aethiopem thesaurarium Candaces reginæ Aethiopiæ, ab Ierosolymis, vbi Deum adorauerat, curru reuertentem Gazam, & legentem Isaiam prophetam, euangelizat illi Iesum: credentemque in fonte obuiò baptizat. Inde à spiritu raptus in Azotum, pertransiens euangelizat ciuitatibus cunctis, donec veniret Casaream Palestinæ.

Anno Christi 35.

PAVLVS autem sauiissime persequens discipulos Christi, impetratis à summo Pontificis epistolis in damascum ad synagogas, vt huius viæ viros ac mulieres vinctos perduceret Ierosolymam vt punirentur: cum iter faciens appropinquaret Damasco, die medio subito

M m luce è

Act. 6.
Electio 7. diaconorum.
Stephanus

Act. 7.

Lapidatio Stephani.

Act. 8.
Persecutio Ecclesie.

Act. 22. 16.

Act. 8.
Prædicatio Philippi.

Confirmatio.

Simonias.

Act. 8.
Eunuchus Aethiops.

Act. 9. 27. 16.

Conuer-
sio Pauli.

luce è cælo prostratus in terram, voce Iesu conuertitur, 25. Ianuarij, feria 4. mense decimo post Domini passionem. Mox introductus à suis comitibus Damascum, triduo cæcutiens ieiunansque orat; ac Deo reuelante docetur Euangelium. Deinde Anania à Domino ad ipsum misso, per impositionem manus visum recipit, baptizatur, ac spiritu Sancto impletur. statimque cœpit Damasci in synagôgis per dies aliquot strenuè prædicare Iesum esse Christum, filium Dei. Inde abiit in Arabiam.

Anno Christi 36.

Tertullia-
nus in apo-
logético
lib. 5.

Christi
religio
Romæ à
senatu re-
pellitur.
Orosius. li.
7. cap. 2.

PER hæc tempora scripsit Pilatus ad Tiberium gesta Christi Saluatoris. Tiberius omnia retulit senatui, petens vt Christus Deus haberetur, eiusque religio susciperetur. Senatus autem indignatus, non sibi prius iuxta morem fuisse delatum, consecrationem Christi recusauit: edictoque constituit, Christianos vrbe exterminandos. Quare Tiberius vehementer iratus, edicto contrario accusatoribus Christianorum comminatus est mortem: ac mox multis senatorum, patriciorum, & equitum Romanorum interfecit, plurimos proscripsit, populumque grauitè afflixit: vt qui spreuerant Christo rege saluari, rege cæsare punirentur.

Anno Christi 38.

Act. 9.

2. Cor. 11.
Paulus
fronte de-
missus.

Act. 9.
Galat. 1.
Paulus
pro fu-
gus.

PAVLVS autem post multum temporis reuersus est Damascum: vbi cum insidijs Iudæorum à præfecto Aretæ regis quæreretur interficiendus, nocte à discipulis è fenestra in sporta per mœnia demissus, effugit. & triennio post suam conuersionem venit Ierosolymam: hic à Barnaba ductus ad Apostolos Petrum & Iacobum, mansit apud Petrum dies 15. Ierosolymæ, & circumquaque fortiter prædicans ac disputans cum Iudæis, in Græcia natis: qui cum conarentur ipsum occidere, rursum à fratribus deductus Cæsaream Palæstinæ, dimittitur Tarsum Ciliciæ metropolim, vbi natus erat.

Fuga Pau-
li.
Act. 22. 23.

Galat. 1.

Act. 9.

AENEAS.

Tabia.

Act. 10.

Gentes ad
euangelij
admissæ.

Act. 11.
Circūcisi.

Deinde venit in regiones Syriæ & Ciliciæ, adhuc facie ignotus ecclesijs Iudææ, sed tantum fama ijs notus.

Petrus autem peragrans ecclesias Iudææ, Samariæ, & Galilææ, venit Lyddam: vbi Aeneam, qui annos 8. ex Paralyti decubuerat, verbo sanauit. Auocatus Ioppem, Tabitam mortuam, oratione fusa, resuscitauit. diesque multos moratur Ioppæ, diuersatus apud Simonem coriarium.

Hinc à Cornelio centurione iussu Angeli accersitus, ac ieiunus hora sexta orans, ter cælitus per lintei omnis generis animantia continentis visionem, perque spiritum, admonitus, gentes ad Euangelij gratiam esse admittendas, cum 6. fratribus proficiscitur Cæsaream Palæstinæ: vbi Cornelio, & cognatis ac amicis eius gentilibus Christum prædicans, cum super omnes, qui sermonem eius audiebant, Spiritus sanctus signo visibili descenderet, & iam loquentes varijs linguis magnificarent Deum, ipsos baptizat. Reuersus Ierosolymam. Apostolis aliisque fratribus reprehendentibus, quod ad

gentes diuertisset: reddit rationem se id non nisi Deo autore fecisse.

Discipuli verò in persecutione à morte Stephaniani dispersi, peragrantes vsque ad Phœnicem, & Cyprum, & Antiochiam, solisque Iudæis euangelizantes: florentissimam Antiochiæ Syriæ congregauerunt credentium ecclesiam, quo audito ecclesia Ierosolymitana, mittit ad eos Barnabam: qui multis conuersis, adducit eò & Paulum à Tarso: simulque Antiochiæ annum totum docent turbam multam: ita vt discipuli ibi primum appellati sint Christiani.

Anno Christi 39.

TUNC eodem superuenerunt ab Ierosolymis prophetae; quorum vnus nomine Agabus prædixit famem magnam in toto orbe futuram. Quamobrem Barnabas & Paulus mittuntur Ierosolymam ad seniores, vt exhiberent collectam elemosynam in subsidium pauperum fidelium contra venturam famem, & accedentes ecclesias per omnem Iudæam, prædicant.

Caius Caligula Cæs. III. imperat an. 3. mens. 10. d. 8. vir scelestissimus, sororibus suis stuprum intulit, stupratas insulari exilio condemnauit, plurimos nobilium interfecit. optare solet, vt vnâ tantum ceruicem haberet

populus Romanus, vt omnes simul vno ictu posset interficere, fratrem Iouis se nominauit, adorari tanquam Deus vbique voluit: statuam suam poni iussit Ierosolymis in templo domini, ac sub nomine Iouis nobilissimi noui Dei Caij adorari: similiter & in synagogis Iudæorum, & Alexandria Aegypti aliisque multis in locis per totum imperium suum, quod Iudæi Alexandriae obstinatissime recusantes, miserunt ipsi Caio legatum Philonem Iudæum natione Alexandrinum virum doctissimum, supplicantes ne cogentur adorare deos alienos: sed præter suam irrisionem Philo nihil reportauit.

Pilato à Caio Lugdunum Galliæ in exilium relegato, vbi tandem angoribus coarctatus, propria se manu interfecit; & Herode Antipa tetrarcha vnâ cum Herodiade in Hispaniam fugato, vbi vterque marore periit: in eorum locum Herodes Agrippa prius à Caio rex Iudææ & Galilææ constitutus regnauit annis 7. Hic anno regni sui 1. in gratiam Iudæorum mittens manum vt affligeret quosdam de ecclesia, Iacobum fratrem Ioannis, iam ex Hispania, vbi euangelium prædicauerat: reuersum, occidit gladio, 25. Mart. qui dum ad supplicium duceretur, oblatum paralyticum in via sanans eo miraculo Iosiam, qui se vinctum ad Herodem traxerat, conuertit, osculatus est, & martyrij participem effecit. Corpus Iacobi translatum in Hispaniam, sepultum est Compostellæ, 25. Iul. Quin & Petrum coniecit Herodes in carcerem, vinctumque catenis duabus, à 16. militibus asseruari curat, volens post Pascha producere eum populo. ceterum Ecclesia sine intermissione orante pro Petro, nocte eius diei, quo occidendus erat, mirabiliter ab Angelo liberatus est: quod cum fratribus narrasset idque Iacobo Ierosolymorum episcopo aliisque nunciare iussisset

Obmurmurant.

Act. 11.

Ecclesia
Antiochiæ

Christiani.

Agabus.

Act. 16.

Caius, Caligula.

Danie 9.
Matt. 24.
Abominatio desolationis.

Ioseph. 8.
ant. 1. 5. &
19. ant. 1.
& 2. bell. 8. 9.

Philo iudæus.

Philo libro legationis quæ Flaccus inscribitur

Ioseph. 18.
ant. 14. &
2. bell. 8.

Ioseph. 2.
bel. 8. 10.

Act. 12.

Decollatio Iacobi maioris.
Euf. 2. hist. eccle. 9.

Act. 12.
Incarceratio Petri.

Cathedra Petri Antiochia. *set, migrat Antiochiam Syriae, vbi ecclesie præficens an. 7. in Pōto, Galatia, Cappadocia, Asia, & Bithynia prædicauit Euangelium.*

Anno Christi 46. *Act. 12. Herodis mors. Ioseph. 19. ant. 8. 9.* Herodes autem postea Cæsaree Palæstinæ indutus veste regia fulgente cōcionabatur pro tribunali: populo verò acclamante, Dei vox, & non hominis: confestim, eo quod nō daret gloriam Deo, ab Angelo percussus, & à vermibus consumptus, expirauit, cui succedens filius eius Agrippa, iunior, regnauit annis 27.

Act. 12. Barnabas autem & Paulus expleto ministerio, reuersi sunt ab Ierosolymis Antiochiam, Syriae, assumpto Ioanne Marco. vbi cum inter ceteros prophetas & doctores florerent, sacrificiis illis Domino, & ieiunantibus, iubente Spiritu sancto, Paulus & Barnabas segregati per ieiunium, orationem, manuumque impositionem, ordinati sunt Apostoli ad prædicandum gentibus.

Act. 13. Anno Christi 46. Itaque dimissi, eunt Seleuciam, assumpto Ioanne Marco ministro. Hinc nauigant Salaminam Cypri, vbi cum prædicassent in Synagogis Iudæorum, peragrant vniuersam inulā Cypri vsque ad Paphum. hic Paulus Elymam magum pseudoprophetam Iudæum, ipsorum prædicationi resistētem (dicto excæcat ad tempus, ac Sergium Paulum proconsulem Cypri conuertit ad fidem.

Act. 13. Paulus & Barnabas prædicant inter gentes. Inde nauigant Pergen, Pamphiliæ, ibi Ioannes, Marcus ab eis decedit Ierosolymam. illi verò pergunt Antiochiam, Pisidiæ, vbi Paulus Sabbaris in synagoga prolixè annuntiat Iesum esse saluatorem Israël, ex semine Dauid promissum, ibique plurimos, maximè gentiles ad Christum conuertunt. sed Iudæis contradicentibus, & persecutionem in eos excitantibus, ipsosque ciuitate eiicientibus: illi, Iudæis valedicentes, excusso in eos puluere pedum, conuertuntur ad gentes.

Act. 14. 2. Tim. 3. Anno Christi 49. Abeunt Iconium, Lycaoniæ, vbi multo tempore demorantes, doctrina varijsque miraculis multos conuertunt: ceterum Iudæis ipsos lapidare tentantibus, fugiūt Lystram, Lycaoniæ. Hic Paulus claudum ab vtero matris verbo sanat: populūque ac sacerdotem Iouis ob id ipsis, ceu dijs sacrificare volentes, vix compefcunt, dicentes & se esse mortales, Deum immortalem annunciantes.

Act. 4. 1. Cor. 11. Lapidatio Pauli. Mox concitata à Iudæis ab Antiochia & Iconio superuenientibus, turba, Paulus lapidatur: & ciuitate extractus, pro mortuo relinquitur. qui ad se reuersus, postridie cum Barnaba profectus est Derben, Lycaoniæ. Cumq; & ibi, & in finitima vndique regione euangelizassent, reuertuntur Lystram, & Iconium, & Antiochiā, Pisidiæ, conuersos confirmantes, & ordinātes per singulas Ecclesias presbyteros. Peragrataque Pisidia, veniunt in Pamphiliam, & prædicato in Perge Euangelio. descendūt Attaliam Pamphiliæ. inde tandem reuigant Antiochiam Syriae, vnde exierant: vbi congregantes ecclesiam acta passaque referunt: ibique multum temporis cōmorati sunt cum discipulis.

Anno Christi 41.

MATTHAEVS Apostolus in Iudæa propter eos qui ex circūcisione crediderāt,

primus Euangelium suū scribit & edit Hebraicè: quod quis postea in græcū transtulerit, non satis certum est. Deinde Aethiopiam prædicando penetrauit. apud urbem Nadabar conuictos magos Zaroë & Arphaxat expulit. Euphronō Aegypti regis Aethiopiæ filium suscitauit ex mortuis. Conuersus rex cum suis, ecclesiam mirè magnitudinis 30 dierum spatio fabricatus est: vbi Matth 33. annis sedens totam fermè terrā Christo subdidit. Iphigeniam, regis filiā Deo dicatam, plusquam ducentis præfecit virginibus. Hircanus autē successor Aegypti defuncti, volens habere eam vxorem, cum ipsa in sancto virginitatis proposito perseuerāte, voti compos esse non posset: misso speculatore, Matth. quem eius cōsiliij autorem esse sciebat, iussit ad altare, in quo missam celebrauerat, securi interfici, die Domini. 21. Sept. an. salutis 77. Postea cœnobio virginū copiosum ignem circumdedit, vt omnes simul concremaret. Sed apparente Apostolo, easq; protegente, vorax flamma palatium inuast, & omnia præter Regem & filium eius, absumpsit, filius arreptus à dæmone, peccata patris cōfitebatur. Rex lepra percussus, semet occidit. Populus Euphronon sibi regem constituit, qui per annos 70. Christianum cultum mirabiliter augmentauit.

Euangel. Matth.

Abdias in vita.

Martyriū Matth.

Anno Christi 42. 43.

T Claudius I. Cæsar 5. imperat an. 13. mens. ferè 10. Hic, consilio regis Agrippæ, ad orationē Caij inhibuit. Simon magus Samaritanus fugiens ex Antiochia à facie S. Petri, venit Romam, vbi magicis artibus populū seducens. statim in Deos assumptus est, statux donatus honore hunc habentis titulum: Simoni Deo sancto. Sed & comes eius Selene meretrix dea habita. Postea cum Simon arte magica, vt se Deum probaret, duobus suffulus dæmonijs, in aërem euolasset: orationibus Petri & Pauli fugatis dæmonibus, delapsus in terram, populo inspectante, disruptus est. vnde Nero iratus Petrum & Paulum, multosque Christianos occidit. Tatthæus vnus ex 70. discipulis à B. Thomā ex cōmonitione diuina missus ad Abagarum Edessenorum toparcham, ipsum ægritudine morbi corporalis absoluit: vniuersamque ciuitatem Edessenorum Christo fide sociauit: vt futurum antea scripserat ipse Christus Abagaro.

Claudius.

Anno Christi 46.

Iustinus martyriū apologetico.

Simon magus. Sulpicius.

Euseb. Eccl. h. st.

Abagarus

Anno Christi 44.

ANNO 2. Claudij, Petrus archiApostolus admonitus à Spiritu sancto, migrans ab Antiochia. assumpto Marco, per Pōtum, Galatiam, vicinasque regiones prius à se illustratas, venit Romam ad expugnandū Simonem magum: ibiq; Romanam cathedram pontificatus suscepit 18. die Ian. in qua primus post Christū pontifex ecclesie præfedit an. 25. mens. 5. dies 13. Aduentum Dom. & Quadragesimam celebrare, viris comas decurtare, & viros mulieresque habitu discretos esse primū præcepit. Ibidem imperante Claudio, dum Marcus filius eius adhuc apud se esset, scripsit ex vrbe Roma, misitque per Siluanum Epistolam suam primam

Cathedra S. Petri Romæ.

Epistola
Petri

mam aduenis sparsim incolentibus Pontum, Galatiam, Cappadociam, Asiā, & Bithyniam: exhortans eos vt constanter ferentes aduersa, Christianam fidem dignis moribus honestent. Indidem secundam epistolam scripsit eisdem admodum senex & iam morti vicinus: terrore extremi iudicij, mundi que olim igne exurēdi deterrens ipsos à peccatis.

Anno Christi 45.

Clemens
Presbyter
hypotypos
scen. lib. 6.
Euangel.
Marci.

MARCUS discipulus & interpres Petri, iuxta quod Petrum referentem audierat, rogatus Romæ à fratribus, græcè breue scripsit Euangelium: quod cum Petrus audisset, probauit, & Ecclesiæ legendum sua auctoritate edidit.

Anno Christi 46.

Predicatio
in Aegyp
te.

MARCUS itaque assumpto suo Euangelio, perrexit in Aegyptum, & primus Alexandriae Christum annuncians, constituit ibi Ecclesiam tanta doctrina & vitæ continentia, vt omnes sectatores Christi ad exemplum sui cogeret, haberentque omnia communia. Quam Ecclesiam cum sanctissimè rexisset annis 20. Alexandriae an. Neronis 88. in solemnitate paschali diuina celebrans, ab Aegyptijs fune collo eius iniecto raptus tractusque per ciuitatem, carceri mancipatur: vbi nocte sequente cōfortatus à Christo, postridie laqueo strangulatus est, 25. Aprilis corpus eius Veneti mercatores clam obtentum, detulerunt Venetias anno Christi 838. ei que templum magnificentissimum extruxerunt.

Anno Christi
864. vel
6.
Passio
Marci.

Anno Christi
41.
2. Cor. 12.
Raptus
Pauli.

Paulus raptus in tertium vsque cælum, audit arcana verba, que fas non sit homini loqui, & ne excellentia reuelationum extollatur, datur ei stimulus carnis suæ, nuntius Satanæ, vt ipsum colaphizet: super hoc cum ter Dominum rogaret, vt discederet à se, dictum est ei: sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur.

Anno Christi 47.

11.
Fames.

Helena.

ANNO 4. Claudij fames illa grauissima vniuersum occupauit orbem, quam Agabus futuram prædixerat: qua durate Helena regina. A diabenorum nuper ad Christi fidem conuersa, suis impensis vim magnam frumēti ex Aegypto delatam, Ierosolymæ distribuit fidelibus.

Joseph. 20.
an. 2. & 4.

An. Claudij 5. à natiuitate S. Seruatij (secundum annales Traiectensium) 17. Petrus misit Roma ad Germaniam Eucharium cum Valerio & Materno, vbi Eucharium cœpit episcopatum Treuerensem, sedit an. 23. deinde Valerius an. 15. Maternus, deinde ann. Domini 85. fit tertius Episcopus Treuerensis, conuertit Colonia & Tungrim, fuitque primus episcopus. Colonienfis, & primus Tungrensis, sedit an. 40. sicut 40. diebus iacuit in sepulchro resuscitatus baculo S. Petri Apostoli.

Episcopus
Treuerens.
omnium
primus
& anti
quissimus.

Philo in li.
de the
rica.
Phil. o.

Philo Iudæus secunda vice Romam ad Claudium veniens, ibi Petrum Apostolum verbum Dei prædicantem vidit, allocutus est, eiusque

habuit amicitiam: & hanc ob causam scripsit postea librum in laudem Christianorum comorantium in Aegypto.

Ierosolymis tanta seditio in diebus azymorum exorta est, vt in portarum exitibus populo coarctato 50. millia Iudæorum cæde prostrata sint.

Anno Christi 48.49.

ORTA Antiochiæ disceptatione propter Iudæos, docentes quod gentes ad Christum conuersæ deberent circumcidi, ac seruire legem Moyfi, Paulus iussus oraculo, & ordinatus ab ecclesia, cum Barnaba & Tito gentili incircūciso, ac quibusdam alijs per Phoenicem Samariamque anno à conuersione sua 14. ascendit Ierosolymam, vt cum Apostolis super hac quæstione conferrent, vbi conuocato vndequaque Apostolorum seniorumque concilio, Paulus & Barnabas narrant conuersionem gentium, ac magna vltro citroque habita disputatione, post Petri, qui à Roma venerat Ierosolymam, & Iacobi Episcopi Ierosolymitani suffragia, communi decreto statuunt gentes non obligari ad obseruationem legis antiquæ iam abrogatæ, tantum ad tempus, vt abstinerēt se ab idolothytis à suffocato, à sanguine, & à fornicatione: verum vnumquemque per fidem gratia Christi saluandum. Quin Petrus & Iacobus & Ioannes, columnæ Ecclesiæ, dextras dederunt Paulo & Barnabæ societatis, vt hi inter gentes, ipsi autem inter Iudæos Apostolatu fungentes, euangelizaret: hoc tantum rogantes, vt pauperum memores essent: id concilij decretum literis mandatum per Paulum, Barnabam, Iudam & Silam transmittunt Antiochiam Syriæ: qui traditis, lectisque coram Ecclesia literis, ibi aliquamdiu demorati sunt, docentes cum alijs plurimis verbum Domini.

Eodem tempore Maria virgo Christi mater Ierosolymæ præsentibus Petro, Iacobo, Ioanne & reliquis Apostolis, & Timotheo primo Episcopo Ephesiorum, & Hierotheo, alijsque sanctis fratribus, ipsoque Dionysio Arepagita obiit 15. Augusti, feria 4. ætatis suæ anno 72. ac sepulta est in vallis Iosaphat medio, iuxta villam Gethsemani, tertio die sepulchrum eius explorantes, idque vacuum inuenientes ipsam corpore simul & anima assumptam in cælum, ac super omnes choros Angelorum exaltatam piè crediderunt, vt quidam fuisse reuelatum scribunt, postea in sepultura loco eius in honore fabricata est Ecclesia muro lapideo tabulata.

Petrus autem cum venisset Antiochiam, palam coram omnibus reprehensus est à Paulo, quod edens cum gentibus, metu superuentium à Iacobo Iudæorum, è conuiuio simulatè se subduceret, atque ita cæteros Iudæos, ipsumque Barnabam in suam simulationem induceret: audiuitque ab eo, non ex obseruatione legis, sed fide in Christum contingere salutem. ac deinceps rursus ecclesias suas visitans confirmansque, fortè etiam Corinthios simul cum Paulo docens, ac baptizans, (quod aliquan-

Anno Christi
49.
Joseph. 20.
ant. 6.
Seditio.
Act. 15.
Gal. 2.

Concilij
Apostol.
Act. 15. 16.

Gal. 2.

Dion. Areo
pag. de di
uin. nom.
cap. 3.
Euse. 3. c. 1.
Niceph. li.
22. 23.
Assumpt.
B. Mariæ.
Geneb. ait
assumptam
vndecim,
aut cer. è
quindecim
annis post
Christum
passum.

Gal. 2.
Petrus à
Paulo re
prehensus.

aliquando factum liquet ex 1. Cor. 1. & 3. idemque testatur Dionysius Corinthiorum Episcopus) redijt Romam.

Act. 18.
Iudæi Roma expulsæ

Anno 9. imperij sui Claudius præcepit Iudæos omnes Roma decedere, eò quòd Agrippinam vxorem suam (teste Iosepho) ad ritus Iudaicos conuertissent. iuxta Suetonium vero, eò quòd impulsore Christo assidue tumultuarent. anno proximo maxima fames Romam corripuit.

Anno Christi 50.

Act. 15.
Barnabas Coloss. 4.

POSTHÆC Paulus cupiens visitare gentes quibus prædicarat, discors cum Barnaba discedunt ab inuicem: & Barnabas quidem assumpto Ioanne Marco consobrino suo nauigat in Cyprum patriam suam, vbi circa septimum Neronis annum martyrio coronatus est, Iunij. Paulus verò ascito sibi Sila, perambulat Syriam ac Ciliciam, confirmans Ecclesias, & præcipiens seruanda Apostolorum seniorumque decreta.

Act. 16.

Peruenit autem Derben & Lystram Lycaoniæ, vbi Timotheum probæ indolis inuenem quoque secum assumens, circumcidit eum propter Iudæos. cum autem fructuosè prædicando petransirent superiores ciuitates Lycaoniæ, tradebant seruanda, quæ Ierosolymis ab Apostolis & presbyteris decreta erant, ac peragrantes Phrygiam & Galatiam, veniunt in Mysiam. Prohibiti vero à Spiritu Sancto prædicare in Asia & Bithynia, peragrata Mysia descendunt Troadem; hinc Paulus nocte per visionem vocatus, vt euangelizet in Macedonia. Nauigat cum suis, Luca comite, Samothracen insulam, hinc Neapolim, inde Philippos Macedoniæ. Ibi diebus aliquot comorantes, Paulus sabbato extra portam iuxta flumen sedendo prædicans mulieribus. Lydiam purpurariam cum tota familia baptizat, eiusque hospitio excipitur. Deinde puellam (quæ spiritu Pythonis obsessa, diuinando quæstum magnum præstabat domino suo) multis diebus clamantem ipsos esse seruos Dei excelsi, viam salutis annunciantes, liberat à dæmonio, quapropter cum Sila raptus in forum, iussu Magistratus publicè virgis atrociter cæduntur, & deinde coniecti in carcerem interiorem, pedes ligno stringuntur, vbi cum media nocte orantes laudarent Deum, facto terræmotu, apertis ostijs, solutisque ipsorum vinculis exeuntes, custodem carceris conuertunt, credentem cum omnibus domesticis eius baptizant, appositaque mensa lætantur.

Paulus cum Sila prædicat inter gentes.

Act. 16.

Pythonissa.

1. Cor. 11. Paulus & Silas flagellantur & incarcerationantur.

Act. 17.

1. Thess. 2. 2. Thess. 3. Paulus laborat manibus.

Diluculo eò quòd se Romanos dicerent, honorificè à magistratu educti; per Amphipolim & Apolloniam veniunt Thessalonicam metropolim Macedoniæ: & hinc Paulus ex more suo in synagoga Iudæorum per sabbata tria Christum annuncians, quamplurimos conuertit: nocte dieque manibus suis laborando, seque fatigando victum sibi parans, ne cuiquam esset oneri. Concitato autem aduersus eum à Iudæis tumultu, Iason ipsorum hospes

petrahitur in iudicium; Paulus verò cum Sila noctu à fratribus dimissus, profugit in Berream: vbi in Synagoga Iudæorum prædicans reperit promptos docilesque auditores. sed & hic concitata à Thessalonicensibus Iudæis turba, Paulus Silam & Timotheum ibi relinquens, à fratribus deductus ad mare, nauigio fugit Athenas: vbi dum expectaret Silam & Timotheum, disputans in synagoga cum Iudæis, ac quotidie in foro cum Epicureis & Stoicis Philosophis, deridetur. Abductus verò in Areopagum, capta occasione ex ara Ignoto deo sacrata, de Deo, & Christo & resurrectione differit: atque inter alios conuertit Dionysium Areopagitam præstabilem Philosophum, quem postea Atheniensis Ecclesiæ Episcopum, ordinauit.

Dionysius Areopag.

Hic dum ageret Paulus, veritus ne Thessalonicens. auditis quæ ipse passus erat in prædicandis ciuitatibus, à suscepta fide desicerent, cum ipsi non liceret illos inuisere, permanens Athenis, misit Timotheum, vt confortaret eos: ex quo reuerso cum didicisset, quòd etiam persecutiones à ciuibus suis illatas constanter pertulissent, scripsit ad eos per Tychicum diaconum & Onesimum acolytum ab Athenis binas literas: in quibus ipsos collaudat ac confirmat in fide, pleniùsque instruit de mortuorum resurrectione, deque aduentu Christi & Antichristi.

2. Thess. 2. & 3.

Epistole Pauli ad Thessaloe.

Anno Christi 51.

POSTHÆC Paulus profectus Corinthum Achaïæ metropolim apud Aquilam & Priscillam vxorem eius nuper cum cæteris Iudæis iussu Claudij Roma expulsos, artem scenofactoriam exercens, & opera manuarum se suosque alens, singulis sabbatis gratis prædicat in synagoga, ac Crispum archisynagogum, & Caium, & Stephanæ familiam per se, multosque Corinthiorum per suos baptizat. Aduersantibus autem ei Iudæis, confortatur nocte à Domino per visionem, vt imperterritus hic euangelizet, multum enim ea in ciuitate populum conuertendum: quapropter mansit Corinthi annum & menses sex, apostolatus sui edens signa & prodigia.

Act. 18. 1. Cor. 4. 1. Cor. 12. Paulus factor tabernaculorum. 1. Cor. 13.

Lucas medicus Antiochenus. sectator Pauli, ordinatus ab ecclesijs, omnis peregrinationis eius comes indiuiduus in Achaïæ Bœotiæque partibus Græcæ suum scribit Euangelium, sicut ab Apostolis acceperat.

Coloss. 4. 1. Cor. 8. Euangelium Luca.

Anno Christi 53.

PAVLVS autem Corinthi à Iudæis tumultu petractus ad tribunal, coram Gallione proconsule Achaïæ accusatur, & dimittitur. deinde post dies multos, comitantibus eum Priscilla & Aquila, nauigans in Syriam, in Cenchreis suscepto voto tondet sibi caput, deuenitque Ephesum Asiæ metropolim, vbi reliquit Priscillam & Aquilam: ipse verò ingressus synagogam disputabat cum Iudæis. constituitque Ephesi per impositionem manuum suarum Timotheum episcopum) rogantibus

Act. 18.

2. Tim. 3.

M m 3 autem

autem eis, vt diutius ibi maneret, valedicens respondet: oportere se festum, quod instabat agere Ierosolymis, sed breui rediturum. Inde nauigat Cæsaream Palæstinæ, ascendit Ierosolymam, salutatur ecclesiam, ibique agit festum Pentecostes. Deinde descendit Antiochiam Syria, vbi aliquamdiu commoratus, perambulatur ex ordine Galatiam, ac Phrygiam, confirmans omnes vbiq; discipulos.

Act. 18.
1. Tim. 1.
1. Tim. 4.
2. Tim. 1.
Epist. 2. ad Timo.
E Laodicæa metropoli Phrygiæ Pacatianæ scripsit Paulus primam epist. ad Timotheum, quem, quia iuuenem adhuc, iusserat remanere Ephesi, vt ibi Ecclesiæ præsideret; ac per impositionem manuum suarum ordinauerat eum episcopum ecclesiæ Ephesiorum: per epistolam instruit eum, quomodo episcopali munere bene beateque fungi debeat.

1. Tim. 1.
Indicans se Hymenæum & Alexandrum hæreticos. excōmunicando, tradidisse Satanæ. Et quia ait: Quemadmodum rogauit te, vt remaneres Ephesi, cum proficisceris in Macedoniam: ita facito, hinc videtur epistolam hanc scriptam esse quando Paulus secundo ex Epheso venit in Macedoniam, tuncq; reliquisse Ephesi Timotheum, vt ibi præsideret Ecclesiæ.

Act. 18.
Inter hæc Apollos Iudæus Alexandrinus, vir eloquens, cum sciret tantum baptismi Ioannis, ab Aquila & Priscilla Euangelium Christi edoctus, primum Ephesi, deinde Corinthi, strenue Christum annunciat: rigans, quæ Paulus plantarat, Deo dante incrementum.

Act. 19.
Paulus autem peragratis superioribus partibus Asiæ, venit Ephesum. hic fere 12. discipulos baptismate Ioannis baptizatos, baptizat in nomine Iesu: cumq; imponeret illis manus, venit manifestè Spiritus Sanctus super eos, & loquebantur linguis ac prophetabant. Arque hic per triennium publicè ac priuatim omnibus Asianis magno cum fructu prædicans, nocte & die non cessauit cum lachrymis monere vnum quemque ipsorum: interim labore manuum suarum sibi suisque necessaria comparans, tantaque edens virtutes, vt etiam sudaria & semicinctia eius super infirmos & dæmoniacos delata, ipsos curarent. Iudæi autem quidam exorcistæ tentantes, in nomine Iesu à Paulo prædicati, adiurare dæmonia, dæmoniaco ipsos inuadente, nudi vulneratique effugiunt, multi verò credentium confitentur peccata sua: multiq; qui artes magicas exercuerant, libros suos coram omnibus comburunt. vsque ad pretium 50. millium denariorum.

Act. 20.
Act. 20.
Miracula Pauli.
Act. 19.
Paulus autem peragratis superioribus partibus Asiæ, venit Ephesum. hic fere 12. discipulos baptismate Ioannis baptizatos, baptizat in nomine Iesu: cumq; imponeret illis manus, venit manifestè Spiritus Sanctus super eos, & loquebantur linguis ac prophetabant. Arque hic per triennium publicè ac priuatim omnibus Asianis magno cum fructu prædicans, nocte & die non cessauit cum lachrymis monere vnum quemque ipsorum: interim labore manuum suarum sibi suisque necessaria comparans, tantaque edens virtutes, vt etiam sudaria & semicinctia eius super infirmos & dæmoniacos delata, ipsos curarent. Iudæi autem quidam exorcistæ tentantes, in nomine Iesu à Paulo prædicati, adiurare dæmonia, dæmoniaco ipsos inuadente, nudi vulneratique effugiunt, multi verò credentium confitentur peccata sua: multiq; qui artes magicas exercuerant, libros suos coram omnibus comburunt. vsque ad pretium 50. millium denariorum.

Anno Christi 54.

Philippus crucifixus
PHILIPPVS Apostolus, cum annos circiter 20. Euangelium in Scythia prædicasset, & omnem ferè gentem illam ad verè pietatis cultum traduxisset, pestemque à dæmonibus immisam, populo signum crucis erigente & adorante. depulisset, & multos ægrotos sanasset, mortuosq; suscitasset, apud Hieropolim Phrygiæ Asiæ ciuitatem, dum Euangelium populo nunciaret, ab Hebionitis

arreptus, cruci affixus & lapidibus obrutus est: calendis Maij, anno ætatis suæ 87.

Post hæc Paulus in spiritu proponit transire Macedoniam & Achaiam: inde ire Ierosolymam, deinde Romam. Ob multitudinem autem aduersariorum, (quorum importunitate Ephesi bestijs obiectus fuit) ipse remanens Ephesi vsque ad Pentecosten præmittit in Macedoniam Timotheum & Erastum, cum Epistola priore ad Corinthios: quos de baptismo contententes corrigit, fornicarium, qui nouerca sua vxoris loco abutebatur, præcipit publico Ecclesiæ confessu tradi satanæ corporaliter affligendum, quò spiritus saluus fiat. ipsosque plenius instruit, de matrimonio, viduitate, virginitate, idolothytis, cæna Dominica, donis spiritualibus, charitate; resurrectione mortuorum, ac diuersa resuscitatorum gloria hortaturque vt quemadmodum ordinauerat ecclesijs Galatiæ, ita & ipsorum quibusque diebus dominicis apud se seponat pecunias, perferendas Ierosolymam ad subleuandam inopiam sanctorum. adiiciens se venturum Corinthum, & apud ipsos aliquamdiu permanurum, vel fortè etiam hyemem transacturum.

Sub hæc Ephesi à Demetrio cæterisque argentarijs grauis aduersus Paulum excitatus est tumultus, ob magnæ Dianæ templum cultum que per ipsius prædicationem in nihilum reputandum: quo ægrè per scribam sedato; Paulus vocatis ad se discipulis valedicens (Timotheum Ephesi remanere iussit) inde anno Domini 54. Claudij 12. perambulat Macedoniam, exhortans fideles deinde venit in Græciam, vbi mensibus tribus prædicans, vsque ad Illyricum per circuitum impleuit Euangelium Christi, quib. in locis nemo Apostolorum prædicauerat. Nicopoli autem Thraciæ hybernans, inde scribit epistolam ad Titum, quæ reliquerat in Creta insula, ibique Archiepiscopum ordinarat, vt quod ipse cæperat consumeret, absoluatque, ac per singulas ciuitates (quas centum ea insula habuisse memoratur) constituat episcopos & presbyteros. præscribens, quales constituere, & quomodo subditos docere debeat: iniungensque vt veniat ad se Nicopolim Thraciæ.

Anno Christi 55.

POSTHÆC Paulus obstructas sibi nauigaturo in Syriam à Iudæis insidias, reuertitur per Macedoniam; comitantibus eum, Timotheo, Sosipatre, Aristarcho, Secundo, Caio, Tychico & Trophimo. hi cum præcessissent Troadem Phrygiæ, Paulus cum Luca Philippis Macedoniæ festum Paschæ celebravit, anno Claudij 13. huc Titus ad ipsum venisse videtur, ex quo cum intellexisset Corinthiorum desiderium & fletum, quodque Titum humanè excepissent: scribit posteriorem ad Corinthios epistolam: in qua reddit causam cur nondum inuiserit ipsos, vt promiserat. Secundo fornicarium, quem anno proximo priore epistola excommunicauerat, iam emendatum, iubet amanter recipi in gratiam, ne im-

Cap. 9. ne immodico, dolore absorbeat. Tertio exemplo Macedonum (qui supra vires suas contribuerant) variisque scripturis, prouocat eos ad promptè & abundanter conferendam eleemosynam pro fidelibus Ierosolymæ degentibus: ad quam coeligendam misit cum hac eadem epistola Titum & Lucam Euangelistam. Referens autem inter alia quæ quantaque ob Euangelij prædicationem perpeffus fit mala, recenset; quod præter frequentes labores, verbera, carceres, ac pericula mortis, à Iudæis quinquies 39. plagas acceperit, ter virgis cæsis sit semel lapidatus, ter naufragium fecerit, aliaque varia maris ac mortis sæpius pertulerit pericula. testaturque se denuo paratum inuisere ipsos.

Cap. 12. Act. 20. Post dies azymorum à Philippis nauigat intra dies 5. Troadem Phrygiæ, vbi demoratus diebus 7. die Dominico, cum conuenissent discipuli in coenaculo ad frangendum panem, Paulus differebat eius vsque in mediã noctem: & Eutychem adolescentem præ somno è fenestra terrij coenaculi delapsum ac mortuum, vitæ restituit.

Rom. 1. Rom. 9. Epist. ad Rom. Cap. 12. Cap. 15. Deinde Ierosolymam ad festum pentecostes celebrandum properat, atque ex hoc itinere Paulus distauit excipiente Tertio nobilem illam epistolam ad Romanos, eamque misit per Phœbem ministram Ecclesiæ Cenchrensis: in qua primo ostendit, Dei gratia iustificari hominem per fidem in Christum, absque operibus legis Mosaicæ, idque comprobatum exemplo Abrahæ, tum varijs ipsius legis testimonijs, deinde multa disserit de vocatione gentium, & de reiectione Iudæorum, quorum tamen reliquias saluas fore ait. Tandem moralia quædam subiicit præcepta, ad informandum iustificatorum vitam. Adijciens se nunc proficisci Ierosolymam, vt collatam à Macedonibus & Achaicis eleemosynam exhiberet pauperibus sanctis: hoc vbi perfecit, se venturum Romam, atque inde profecturum in Hispaniam.

Act. 20. Paul. pro perat Iero solymam. Act. 20. Diluculo Paulus à Troade per terram iter facit Asson, hinc nauigio Mitylenen insulam sequenti die venit contra Chium insulam, postridie appulit Samum: & commoratus Trogylij, proximo die venit Miletum, præternauigata iam Epheso, ne tempus tereret in Asia: festinabat enim, si fieri posset, vt diem Pentecostes ageret Ierosolymis. A Mileto igitur missis Ephesum nuncijs, accersit ad se presbyteros Ecclesiæ, eosque exhortatur vt vigilantes sint in regenda Ecclesia Dei, quam acquisiuit sanguine suo, prædicens post suum discessum exurrecturos ex ipsis lupos rapaces: se verò nunc alligatam spiritu proficisci Ierosolymam, Spiritu sancto per singulas ciuitates testificante, ipsum illie vincendum & affligendum, indicans & hoc, quod non amplius faciem, eius essent visuri.

Act. 21. Post hæc nauigat Coum, sequenti die Rhodum, inde Pataram: hinc Cypro ad sinistram relicta appulit Tyrum diebus 7. manet apud discipulos per spiritum dehortantes, ne ascenderet Ierosolymam. Inde nauigat Pro-

lemaidem, manet hic diem vnum: postridie venit Cæsaream Palæstinæ: vbi cum apud Philippum diaconum & euangelistam (cui erant 4. filie virgines prophetantes) moraretur dies aliquot, Agabus propheta cingulo Pauli manus pedesque sibi alligans, per spiritum prædicit Paulum sic Ierosolymæ à Iudæis alligandū, & tradendum gentibus: ideoque amicis ne eò pergeret cum lachrymis rogantibus, respondet: se nō solum vinciri, sed & mori paratum pro nomine Iesu.

Virgines prophetae.

Anno Christi 56.

HINC tandem peruenit Ierosolymam, conuersionis suæ ann. 2. Claudij 14 vbi (exhibitis eleemosynis) cum collecto postridie concilio, ex Iacobi Episcopi Ierosolymitani ac presbyterorum consilio, vt & ipse videretur custodire legem, assumptis 4. viris votum habentibus, purificaret se iuxta ritum Nazæorum in templo concitato à Iudæis tumultu, ibi apprehenditur, violenter templo extrahitur, dirè percutitur: è manibus autem occidere volentium per Lytiam tribunum vi militum Romanorum ereptus, alligatur catenis duabus, ac ducitur in castra.

Act. 21

Paulus captus à Iudæis.

Hic impetrata à tribuno dicendi facultate, stans in gradibus castrorum, ordine refert ad populum, quomodo olim & ipse zelo legis atrociter credentes persequens, cælitus conuersus sit ad Christum. quodque deinde cum Ierosolymis in templo orans, raperetur extra se, missus sit à Deo ad prædicandum gentibus. Quo audito Iudæi iterum tumultuantes, vociferantur ipsum è viuis tollendum, vnde iussu tribuni dicitur in castra, loris adstringitur, flagris examinandus vt fateatur causam clamoris: verum vbi ciuem Romanum se esse indicarat, soluitur.

Act. 22

Paulus flagellis torquendus.

Postridie productus in concilium sacerdotum, coram ijs innocentem se declarans. Ananias pontificis iussu in faciem percutitur. cumque ibidem diceret se Phariseum, & ob fidem resurrectionis mortuorum iudicari: orata ob id inter Phariseos & Saduceos dissensione magna, ita vt periculum esset ne Paulus discerperetur, reducitur à militibus in castra, vbi nocte sequenti assistens ei Dominus, ad constantiam ipsum exhortatur: prædicens quod & Romæ esset de ipso testificaturus.

Act. 23.

Paulus in os cæditur.

Facto die Iudæi plusquam 40. deuouerunt se non esuros, nec bibituros donec occidissent Paulum: quorum insidijs per filium sororis Pauli detectis, Paulus iussu tribuni, 470 militibus stipatus, noctu abducitur Antipatridem, inde Cæsaream palestinae ad Felicem totius Syriæ præsidem, ibique custoditur in prætorio Herodis.

Act. 23.

Conuatiō in Paulū.

Post dies 5. coram Felice à Tertullo Iudæorum oratore in concilio accusatus, vt seditiosus, vt auctor sectæ Christianorum, vt profanator templi, obiecta sibi crimina strenuè diluit: confitetur tamen se Christianum, se colere Deum, ac credere futuram resurrectionem iustorum & iniustorum, vnde causa ipsius in

Act. 24

Paulus à Iudæis accusatur.